

Poseban postupak i podnošenje obrasca ZPP-DOH građana za 2022. godinu

Mirjana Mahović – Komljenović*

Posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak građana, smatra se postupak utvrđivanja ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza na dohodak i prireza, kojeg provodi Porezna uprava po službenoj dužnosti, pri čemu se u godišnjem obračunu poreznom obvezniku priznaje osobni odbitak.

*Međutim, ako građani na koje se primjenjuje poseban postupak oporezivanja žele iskoristiti svoje pravo na povećanje osobnog odbitka, mogu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti Obrazac ZPP-DOH te priložiti vjerodostojne isprave zbog priznavanja poreznih olakšica u godišnjem obračunu poreza. Rok za podnošenje Obrasca ZPP-DOH je **do 28. veljače 2023.** za 2022. godinu. Obrazac ZPP-DOH građani mogu podnijeti korištenjem elektroničkih usluga Porezne uprave ePorezna, za što je dovoljno posjedovati token Internet bankarstva ili bilo koju vjerodajnicu sustava NIAS minimalne razine 3, što uključuje i korištenje eOsobne iskaznice, ali i putem mobilne aplikacije mPorezna ako su građani korisnici android uređaja. Iako je od 1. siječnja 2023. godine euro postao službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u RH, Obrazac ZPP-DOH za 2022. godinu, građani sastavljaju i podnose u kunama.*

1. Uvod

Obveza podnošenja godišnje porezne prijave i primjena posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak za 2022. godinu, utvrđena je Zakonom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 151/22., dalje Zakon) te Pravilnikom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. -1/23. i 3/23. dalje Pravilnik), a ovisi o tome jesu li fizičke osobe u 2022. godini ostvarile godišnji dohodak ili konačni dohodak.

Porezni obveznici su dužni podnijeti godišnju poreznu prijavu ako su tijekom 2022. godine ostvarili određenu vrstu godišnjeg dohotka, te istu mogu podnijeti na propisanom **Obrascu DOH** nadležnoj ispostavi Porezne uprave (dalje PU), odmah nakon isteka kalendarske godine, a najkasnije do kraja veljače 2023. za 2022. godinu.

Do navedenog roka, poreznu prijavu na **Obrascu ZPP-DOH**, mogu podnijeti i građani na koje se primjenjuje poseban postupak oporezivanja, ako žele iskoristiti neko pravo propisano Zakonom za koje PU ne raspolaže podacima.

Naime, porezni obveznici koji u posebnom postupku žele iskoristiti prava na umanjenje dohotka, odnosno na uvećanje osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu ili dana darovanja, utvrđenu invalidnost, preraspodijeliti dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji ili djecu, a za što PU ne raspolaže podacima, mogu nadležnoj ispostavi PU do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu podnijeti Obrazac ZPP-DOH.

2. Utvrđivanje godišnjeg dohotka

Prema čl. 13. Zakona, u izračun godišnjeg poreza na dohodak za 2022. godinu koji se obračunava na temelju godišnje porezne prijave prema Obrascu DOH ili u posebnom postupku kojeg po službenoj dužnosti provodi PU na temelju podataka kojima raspolaže odnosno prema podacima koje fizičke osobe same dostave na Obrascu ZPP-DOH, uključuju se samo tri vrste dohotka i to od:

- nesamostalnog rada (svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje radniku po osnovi radnog odnosa i prema propisima koji uređuju radni odnos),
- samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja za koju fizičke osobe vode propisane poslovne knjige i evidencije, te
- drugog dohotka koji se ne smatra konačnim.

Međutim, svi ostali dohoci koje fizičke osobe mogu ostvariti tijekom poreznog razdoblja po osnovi:

- imovine i imovinskih prava (davanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima, vremenski ograničenog ustupa autorskih prava i drugih imovinskih prava u skladu s posebnim propisima),
- kapitala (primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine, kapitalnih dobitaka, udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu), te
- drugog dohotka koji se smatra konačnim,

smatraju se **konačnim dohotkom** i ne ulaze u izračun godišnje obveze poreza.

* Mr.sc. Mirjana Mahović Komljenović, dipl. oec., Ministarstvo financija – Porezna uprava, Novi Zagreb

3. Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak za 2022. godinu

Prema čl. 51.st.2. Zakona, godišnjim dohotkom na koji se primjenjuje poseban postupak smatra se ukupan dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim, a koji je ostvaren u poreznom razdoblju. To znači da PU po službenoj dužnosti provodi poseban postupak za sve one porezne obveznike – građane koji ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada (plaću i mirovinu) i drugi dohodak (naknade po osnovi ugovora o djelu, autorskom honoraru i sl), za koje se uplaćeni porez na dohodak i prirez tijekom godine, ne smatra konačnim.

Poseban postupak provodi se na način da se zbroje ukupno ostvareni primici po osnovi dohotka od nesamostalnog rada i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim, a isti se umanjuju za ukupne godišnje osobne odbitke na koje porezni obveznik ima pravo, te utvrđuje godišnja porezna osnovica. Godišnji porez na dohodak plaća se po stopi od **20% na poreznu osnovicu do visine 360.000,00 kuna** te po stopi od **30% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 360.000,00 kuna**. Utvrđeni iznos godišnjeg poreza služi kao osnovica za obračun prireza, ako porezni obveznik ima prebivalište u gradovima ili općinama koji su temeljem posebnog zakona uveli obvezu plaćanja prireza.

Ovisno o svoti primitka koji je ostvaren po osnovi plaće i drugog dohotka, uplaćenog poreza na dohodak tijekom godine, te iskorištenih osobnih odbitka, PU će privremenim poreznim rješenjem utvrditi poreznom obvezniku razliku za uplatu ili povrat poreza i prireza po godišnjem obračunu.

3.1. Porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak

Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak primjenjuje se na:

- Porezne obveznike koji su ostvarili dohodak od nesamostalnog rada (plaću ili mirovinu) **kod dva ili više poslodavaca istodobno** u tijeku istog mjeseca poreznog razdoblja, (što znači da su u jednom mjesecu primili plaću ili mirovinu od dva različita poslodavca),
- Porezne obveznike čiji su **uzdržavani članovi** uže obitelji i djeca tijekom 2022. godine ostvarili oporezive i neoporezive **primitke iznad 24.000,00 kn**, a uzdržavatelj je koristio osobni odbitak za uzdržavanog člana u tijeku poreznog razdoblja, čime mu se smanjivala osnovica za oporezivanje,
- Uzdržavane članove kod kojih se temeljem ukupno ostvarenog dohotka u poreznom razdoblju, godišnjim obračunom ostvaruje razlika poreza za povrat.

Poseban postupak ne primjenjuje se na:

1. porezne obveznike koji obvezno podnose godišnju poreznu prijavu:
  - porezni obveznici ako u poreznom razdoblju ostvare dohodak od samostalne djelatnosti i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti,

- porezni obveznici – rezidenti za dohodak od nesamostalnog rada koji ostvari član posade broda u međunarodnoj plovidbi,
  - porezni obveznici koje PU zatraži da naknadno plate porez;
2. porezne obveznike koji su u poreznom razdoblju ostvarili samo dohodak (za koji ne podnose godišnju poreznu prijavu) od:
    - imovine i imovinskih prava,
    - kapitala,
    - drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa,
    - drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena,
    - drugi dohodak po osnovi privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi,
    - dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu;
  3. porezne obveznike za koje PU ne raspolaže podacima o njihovom ostvarenom dohotku u poreznom razdoblju, odnosno porezne obveznike koji su u poreznom razdoblju ostvarili oporezivi dohodak o kojem poslodavac, isplataitelj primitka ili sam porezni obveznik, ako mu je propisana obveza izvješćivanja, nije izvijestio PU u propisanom roku i na propisanom izvješću.

3.2. Inozemni dohodak i dostavljanje Obrasca INO-DOH

Prema opsegu porezne obveze, rezidenti plaćaju porez na dohodak u RH iz ukupnog dohotka kojeg su ostvarili u RH i u inozemstvu po **načelu svjetskog dohotka**, dok nerezidenti plaćaju porez na dohodak u RH samo iz dohotka kojeg su ostvarili u RH po načelu tuzemnog dohotka, osim ako međunarodnim ugovorima i sporazumima nije propisano drugačije.

Prema čl. 12. st. 7. Zakona, **inozemni dohodak** je dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugi dohodak koji rezident ostvari u inozemstvu ili iz inozemstva. Tijekom 2022. godine dohodak ostvaren u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

Međutim, prema čl. 80. Zakona, pri utvrđivanju oporezivog dohotka iz inozemstva, odredbe međunarodnih ugovora koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom RH, a koji su na snazi, imaju prednost pred odredbama tuzemnog Zakona, budući je naša zemlja obvezna poštivati međunarodne ugovore. Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja čija primjena ima prednost pred odredbama tuzemnog Zakona, propisana je obveza plaćanja poreza u zemlji izvora gdje je dohodak ostvaren ili u zemlji rezidentnosti. Kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje, u tom slučaju će se porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka, uračunati u tuzemni porez na dohodak.

Prema čl. 53.st.4. Zakona, na porezne obveznike koji su ostvarili dohodak u ili iz inozemstva, u posebnom postupku, uzet će se u obzir podaci iz izvješća propisanog čl. 81. st. 4. Zakona – **Obrazac INO-DOH**. Ako porezni obveznici

do roka propisanog za dostavu izvješća (do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu), ili do roka za podnošenje obrasca ZPP-DOH za priznavanjem prava u posebnom postupku (do kraja veljače tekuće za prethodnu godinu), iz opravdanih razloga ne raspolažu dokazima o uplaćenom porezu u inozemstvu, a žele da im se uplaćeni porez u inozemstvu uračuna u tuzemnu obvezu poreza na dohodak, dužni su o tome izvijestiti PU u podnesenom Obrascu ZPP-DOH za priznavanjem prava u posebnom postupku. U tom slučaju porezni obveznik je dužan dostaviti **potvrdu inozemnog poreznog** tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu, a najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu.

Prema čl. 53.st.6. Zakona, navedene odredbe o dostavi potvrde inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu, primjenjuju se i na porezne obveznike koji nisu bili obvezni plaćati predujam poreza na dohodak u tuzemstvu tijekom poreznog razdoblja budući da su po osnovi primitka ostvarenog u ili iz inozemstva u tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak iz tog primitka plaćali u inozemstvu.

Prema čl. 80. st. 2. i 3. Zakona, porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka, uračunat će se u tuzemni porez na dohodak za svaki pojedinačni inozemni dohodak zasebno, osim ako je Zakonom drukčije uređeno. Porez plaćen u inozemstvu može se uračunati u tuzemni porez samo na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu.

Iznimno, porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka neće se uračunati u tuzemni porez na dohodak ako isti nije plaćen u inozemstvu u skladu s odredbama međunarodnog ugovora, ako je međunarodni ugovor u primjeni.

Uračunavanje inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak, obavlja se u godišnjem obračunu poreza putem godišnje porezne prijave, odnosno u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

4. Podnošenje obrasca ZPP-DOH građana za 2022. godinu

Porezni obveznici koji su tijekom 2022. godine ostvarili godišnje dohotke na koje se primjenjuje poseban postupak, i žele iskoristiti prava koja su propisana Zakonom a za koja PU ne raspolaže podacima, mogu nadležnoj ispostavi PU prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, podnijeti Obrazac ZPP-DOH. Iznimno, nerezidenti koji u RH nemaju prebivalište odnosno uobičajeno boravište, Obrazac ZPP-DOH podnose ispostavi koja je nadležna prema sjedištu isplatitelja primitaka.

Prema čl. 65.st.1. Pravilnika, porezni obveznici za koje PU ne raspolaže podacima bitnim za utvrđivanje prava na umanjenje dohotka, jer na poreznoj kartici nemaju upisane podatke o:

- svim uzdržanim članovima uže obitelji i/ili djeci, (npr. dijete je rođeno 20. 4.2022. godine a upisano je u

Obrascu PK s 15.5.2022. godine, u kojem slučaju porezni obveznik ima pravo na uvećanje osobnog odbitka i za mjesec travanj 2022. godine),

- stupnju i vrsti utvrđene invalidnosti,
- prebivalištu na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u potpomognuta područja I. skupne prema posebnom propisu i području Grada Vukovara,
- uvećanju osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu, te
- danim darovanjima,

mogu podnijeti Obrazac ZPP-DOH, radi umanjenja dohotka u posebnom postupku.

Navedeni porezni obveznici uz **Obrazac ZPP-DOH** za priznavanjem prava u posebnom postupku, trebaju priložiti i **vjerodostojne isprave kojima se dokazuje korištenje olakšica**.

Osim navedenog, Obrazac ZPP-DOH podnose i:

- porezni obveznici koji prema čl. 17.st.5. Zakona, žele dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu preraspodijeliti,
- nasljednici koji podnose godišnju poreznu prijavu u ime umrle osobe,
- porezni obveznici koji su ostvarili dohodak u inozemstvu a za koji je porez plaćen u inozemstvu, a propustili su za 2022. godinu predati Obrazac INO-DOH do 31. siječnja 2023.godine.

Prema podacima koje su građani naveli u Obrascu ZPP-DOH te prema priloženim vjerodostojnim ispravama, PU primjenjuje poseban postupak u kojem se utvrđuje godišnji obračun poreza na dohodak i prireza te za 2022. godinu, te donosi privremeno porezno rješenje do 30. lipnja 2023. godine.

4.1. Rok za dostavu privremenog poreznog rješenja

Primjenjujući poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, a prema čl. 54.st.1. Zakona, PU će na temelju evidencija i podataka s kojima raspolaže po službenoj dužnosti, (korištenjem podataka iz Obrasca JOPPD, Obrasca ZPP-DOH i INO-DOH koje je dostavio porezni obveznik), utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak koji je ostvaren u 2022. godini, kao i razliku poreza na dohodak i prireza za uplatu ili povrat, te donijeti **privremeno porezno rješenje, najkasnije do 30. lipnja 2023. godine**. Privremeno se rješenje dostavlja poreznom obvezniku prema adresi njegova poreznog prebivališta, temeljem službenih evidencija s kojima PU raspolaže. Dostavom privremenog poreznog rješenja na navedenu adresu, smatra se da je izvršena osobna dostava pismena poreznom obvezniku.

Fizičkim osobama kojima se za 2022. godinu dostavlja privremena porezna rješenja u posebnom postupku, više plaćeni porez na dohodak **isplaćuje se tijekom mjeseca lipnja 2023. godine u eurima**, odnosno zajedno sa dostavom privremenih poreznih rješenja čiji je rok do 30. lipnja 2023. godine.

Međutim, sukladno čl. 127. st. 6. OPZ –a, povrat preplaćenog poreza može se obaviti samo ako porezni obveznik nema istodobno dospjele a neplaćene druge poreze ili druga javna davanja čiju analitičku evidenciju i naplatu obavlja PU. (primjerice porez na promet nekretnina, porez na nasljedstva i darove, PDV, porez na kuće za odmor, doprinosi za obvezna osiguranja i dr.).

6. Osobni odbitak i uzdržavani članovi

Osnovni osobni odbitak predstavlja neoporezivi dio dohotka, odnosno dio dohotka koji se izuzima od oporezivanja, a jednak je za sve porezne obveznike – građane, obrtnike, umirovljenike ili obveznike koji imaju prebivalište na potpomognutim područjima I. skupine i na području Grada Vukovara.

Osnovni osobni odbitak iznosi 4.000,00 kn mjesečno, a izračunan je množenjem koeficijenta 1,6 na osnovicu osobnog odbitka koja iznosi 2.500,00 kn (1,6 x 2.500,00 = 4.000,00). **Za 2022. godinu porezni obveznici ostvaruju pravo na osnovni osobni odbitak u iznosu od 48.000,00 kn.**

Osnovni osobni odbitak uvijek se priznaje za 12 mjeseci u godini a isti se uvećava za uzdržavane članove uže obitelji, djecu i invalidnost ako postoji, i to primjenom propisanih koeficijenata na osnovicu osobnog odbitka (svotu od 2.500,00 kn).

Prema čl. 14. st. 5., 6. i 7. Zakona, **uzdržavanim članovima uže obitelji** smatraju se:

Djeca	– koju roditelji, maćehe odnosno očusi, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju, kao i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja.
Uzdržavani članovi uže obitelji	– bračni drug (s kojim su prema čl. 15. OPZ-a izjednačeni izvanbračni drug, životni partner i neformalni životni partner), – roditelji poreznog obveznika, – maćehe odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, – djeca nakon prvog zaposlenja, – punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.
Osobama s invaliditetom	– fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

Prvim zapošljavanjem smatra se rad u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme prema posebnim propisima. Ako radni odnos prestane, dijete se dalje smatra uzdržavanim članom uže obitelji za kojeg porezni obveznik ima pravo na osobni odbitak. Porezni obveznik može koristiti dio osobnog odbitka za dijete ako je dijete nakon prestanka radnog odnosa nastavilo školovanje ili ako je dijete u tijeku redovnog školovanja u poreznom razdoblju obavljalo sezonske poslove, ali pod uvjetom da nije ostvarilo oporezive ili neoporezive primitke veće od propisanog praga za uzdržavane osobe.

6.1. Novi prag za uzdržavanu djecu i ostale članove uže obitelji za 2022. godinu

U Nar. nov., br. 151/22 od 22.12.2022. godine objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak koji je stupio na snagu 23.12.2022. godine, a prema kojim izmjenama se uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez (primjerice – primici studenata, naknada za nezaposlene i dr.) i drugi primici koji se ne smatraju dohotkom, ne prelaze šestorostruki iznos osnovnog osobnog odbitka, što na godišnjoj razini iznosi **24.000,00 kn** (4.000,00 kn x 6) **s primjenom za cijelu 2022. godinu.**¹

Ako u tijeku poreznog razdoblja uzdržavani član za kojeg porezni obveznik u istom poreznom razdoblju koristi dio osobnog odbitka prema čl. 14. st. 4. Zakona ostvari prethodno navedene primitke u iznosu većem od 24.000,00 kn godišnje, porezni obveznik koji je po toj osnovi koristio osobni odbitak obavezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ili će se izvršiti poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

Iznimno, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu, **u svotu od 24.000,00 kn ne uzimaju se u obzir primici**, prikazani u Tablici 1.

Tablica 1. Primici koji ne ulaze u prag od 24.000,00 kn

Red. br.	Naziv primitka (čl. 17. Zakona)
1.	– primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora
2.	– doplatka za djecu
3.	– novčane potpore utvrđene u svoti koja je zakonom kojim se uređuju roditeljske i roditeljske potpore propisan kao svota ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora
4.	– potpore za novorođenče, odnosno primitak za opremu novorođenog djeteta
5.	– obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja
6.	– primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji
7.	– darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarnog nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. Zakona
8.	– naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak ne plaća porez na dohodak.
9.	– odštete od osiguranja isplaćene zbog teške ozljede i priznate invalidnosti

¹ U odredbama Zakona za 2021. godinu, uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatrale su se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez na dohodak (primjerice – primici studenata, naknada za nezaposlene i dr.) i drugi primici koji se u smislu Zakona nisu smatrali dohotkom, nisu prelazili **svotu od 15.000,00 kn**, koji je na godišnjoj razini izračunan kao šestorostruki iznos osnovice osobnog odbitka. (2.500,00 kn x 6).

Red. br.	Naziv primitka (čl. 17. Zakona)
10.	– stipendije, nagrade za izvrsnost učenika i studenata isplaćene iz proračuna i bespovratna sredstva koja se isplaćuju iz proračuna, fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja
11.	– potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koje poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. Zakona.
12.	– nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja.
13.	– nacionalna naknada za starije osobe u iznosu od 800,00 kn (primjena od 1.1.2021.)

Ako u 2022. godini uzdržavani član za kojeg je porezni obveznik u istom poreznom razdoblju koristio dio osobnog odbitka, ostvari primitke veće od 24.000,00 kn godišnje, tada treba uzdržavanog člana odjaviti sa svoje porezne kartice, kako bi temeljem podnesene godišnje porezne prijave ili u posebnom postupku, bila utvrđena što manja razlika za uplatu poreza radi smanjenja faktora osobnog odbitka.

Međutim, u tom slučaju i uzdržavani član uže obitelji koji je ostvario oporezive primitke od kojih se utvrđuje dohodak, može u posebnom postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak, iskoristiti pravo na osnovni osobni odbitak za cijelo porezno razdoblje, te na taj način ostvariti povrat više plaćenog poreza.

Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, primjenjuje se na uzdržavatelje kao i na uzdržavane članove, te će PU po službenoj dužnosti primjenjujući poseban postupak, napraviti godišnji obračun porezne obveze za uplatu ili povrat poreza, a temeljem podataka s kojima raspolaže, osim ako porezni obveznici nisu obvezni po nekoj drugoj osnovi podnijeti godišnju poreznu prijavu na Obrascu DOH.

6.2. Koji se još primici ne uključuju u iznos od 24.000,00 kn

Pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove, na godišnjoj razini u iznos od 24.000,00 kn ne uključuje se:

- primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja od pravnih i fizičkih osoba za podmirivanje potreba prikupljenih u humanitarnim akcijama i javno oglašanim akcijama koje imaju općekorisanu svrhu u korist osjetljivih skupina (čl. 8.st.1.t.5.Zakona),
- primici koje radi ublažavanja posljedica uzrokovanih nastupom posebnih okolnosti fizičkim osobama – umirovljenicima isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica, te
- jednokratni novčani dodaci koji se isplaćuju uz mirovine na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske ili na

temelju posebnog propisa. (čl. 71.zd Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona (Nar. nov. br. 45/19. – 144/21.).

Za primitke isplaćene radi ublažavanja posljedica uzrokovanih nastupom posebnih okolnosti, a iznimno od posebnog propisa o oporezivanju dohotka, ne postoji ni obveza podnošenja Obrasca JOPPD.

Prema navedenom, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove, ne uzimaju se u obzir stipendije kao i druge nagrade i naknade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te dualnog obrazovanja. Stoga se dijete u 2022. godini može smatrati uzdržavanim članom roditelju, neovisno o iznosu stipendije i iznosu nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te dualnog obrazovanja, koju je ostvarilo tijekom poreznog razdoblja.

Nadalje, poreznom obvezniku kojemu je dijete kao uzdržavani član tijekom 2022. godine, ostvarilo primitke veće od 15.000,00 kn za rad preko studentskog servisa, ali manje od 24.000,00 kn, neće izgubiti pravo na poreznu olakšicu, već porezni obveznik može koristiti uvećani osobni odbitak za uzdržavano dijete za cijelu 2022. godinu.

6.3. Uvećanje osobnog odbitka

Prema čl.15.st.2. Zakona, porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak i za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, za točno određene svrhe kao što su: kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske i dr., a koja su dana udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, i to **do visine 2% od ostvarenih ukupnih primitaka** za koje je **u tekućoj godini podnesena godišnja porezna prijava** i utvrđen godišnji porez na dohodak ili je proveden poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja u visini većoj od 2%, ali pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava za financiranje posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja dara.

Nadalje, **prema čl. 8.st.1.toč. 4. Zakona**, porezni obveznici imaju mogućnost smanjivanja dohotka i temeljem izravnog darivanja fizičkih osoba za zdravstvene potrebe kao što su primjerice operativni zahvati, liječenja, nabava lijekova i ortopedskih pomagala, troškove prijevoza i smještaja u zdravstvenim ustanovama, pod uvjetom da je darovanje, odnosno plaćanje nastalih izdataka za tu namjenu obavljeno na žiro račun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te da postoje vjerodostojne isprave.

Prema čl. 4.st.2. Pravilnika, od tih primitaka ne utvrđuje se dohodak pod uvjetom da:

- zdravstvene potrebe koje se financiraju danim darovanjima nisu plaćene iz osnovnog, dopunskog, dodatnog ili privatnog zdravstvenog osiguranja niti na teret sredstava fizičke osobe,

- da su novčana sredstva darovatelja isplaćena na žiro račun fizičke osobe primatelja darovanja ili zdravstven ustanove u tuzemstvu ili u inozemstvu za te potrebe, te
- davatelja i primatelj darovanja o navedenim darovanjima i njihovu korištenju posjeduju vjerodostojne isprave (potvrde o primitku dara, isprave o izvršenoj doznaci na žiroračun primatelja, račune za izvršene zdravstvene usluge, račune za troškove prijevoza i smještaja u zdravstvene ustanove i drugo).

Davatelj darovanja obvezan je voditi evidenciju o danim darovanjima, neovisno u kojem obliku, koja osobito sadrži sljedeće podatke: nadnevak isplate odnosno davanja, ime i prezime primatelja darovanja te njegov OIB, način isplate (na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove ili u dobrima) i iznos koji se daruje.

Prema tome, za uvećanje osobnog odbitka za dana darovanja, porezni obveznik je obvezan priložiti preslike naloga o doznaci u novcu i ugovore o danim darovanjima u drugim dobrima i uslugama.

Poreznom se obvezniku osobni odbitak može povećati i za svotu plaćenog obveznog zdravstvenog osiguranja, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, i to do visine propisanog obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Vezano za donacije koje se daju radi otklanjanja **katastrofe uzrokovane potresom**, dopunama Pravilnika o provedbi OPZ-a (Nar. nov., br. 2/21) s primjenom od 9.1.2021. godine, propisane su iznimke vezane za dana darovanja osobama s područja za koja je proglašena katastrofa Odlukom o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom. Naime, prema čl. 71. tb Pravilnika o provedbi OPZ-a, iznimno od posebnih propisa o oporezivanju dohotka i dobiti, sva dana darovanja izravno pravnim ili fizičkim osobama neovisno o visini ostvarenih prihoda ili primitaka u prethodnom poreznom razdoblju smatraju se:

- porezno priznatim rashodima svim pravnim i fizičkim osobama obveznicima poreza na dobit,
- porezno priznatim izdacima svim fizičkim osobama obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalno djelatnosti u kojem slučaju ne uvećavaju osobni odbitak.

Porezni obveznik treba u svom knjigovodstvu osigurati potrebne podatke i raspolagati vjerodostojnom dokumentacijom o učinjenim isporukama koja će biti propisana na temelju akata koje donosi nadležni stožer ili ostale dokumentacije koja se može pribaviti.

Nadalje, izmjenama Pravilnika o provedbi OPZ-a (Nar. nov., br. 144/21.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022. godine, **produženo je razdoblje** u kojem se mogu dati neoporezive donacije za pomoć osobama s područja u kojim je proglašena katastrofa uzrokovana potresom (Sisačko-moslavačka, Zagrebačka i Karlovačka županija), do 31. prosinca 2022. godine. Navedena odredba se primjenjuje pri podnošenju prijave poreza na dobit i prijave poreza na dohodak za 2022. godinu, za donacije dane do 31. prosinca 2022. godine.

6.4. Raspodjela osobnog odbitka za zajednički uzdržavanu djecu

Fizičke osobe koje ostvaruju dohodak a zajednički uzdržavaju djecu i članove uže obitelji, mogu dio osobnog odbitka za 2022. godinu preraspodijeliti:

- u godišnjoj poreznoj prijavi na Obrascu DOH, ili
- u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg dohotka na Obrascu ZPP-DOH.

Prema čl. 17.st.5.Zakona, ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji, osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji, u načelu se dijeli na jednake dijelove, ali se može utvrditi i drugačija raspodjela. Za korištenje prava na raspodjelu osobnog odbitka, oba bračna druga moraju podnijeti Obrazac ZPP-DOH ili Obrazac DOH i priložiti izjavu o omjeru (postotku) raspodjele osobnog odbitka te ime i prezime i OIB osobe za koju se dijeli osobni odbitak.

Iznimno, a prema čl. 16. st. 2. Pravilnika, ako se osobe ne mogu dogovoriti o raspodjeli dijela osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i uzdržavanu djecu, a jedan od uzdržavatelja traži preraspodjelu osobnog odbitka, tada se osobni odbitak dijeli na jednake dijelove, tako da se svakom poreznom obvezniku priznaje jednaki dio osobnog odbitka.

U ZPP-DOH obrascu, raspodjela osobnog odbitka za djecu između roditelja, iskazuju se pod oznakom: *III.3. Osobni odbitak dijeli se s osobom*. Pod navedenom oznakom upisuju se i podaci o uzdržavanim članovima uže obitelji te njihove invalidnosti/tjelesna oštećenja ako postoje.

Primjer 1. Raspodjela osobnog odbitka između roditelja

Tijekom 2022. godine majka Marija Ban (OIB:5555555556) je pri obračunu plaće koristila olakšicu za dvoje djece (D1 OIB:1111111112, koeficijent 0,7 i D2 OIB:2222222223, koeficijent 1,0), koja su bila upisana na njejoj poreznoj kartici. Međutim, na kraju godine dogovorila se sa suprugom Martinom Ban (OIB:7777777778) da će oboje koristiti pola (50%) osobnog odbitka za prvo dijete i drugo dijete.

Radi raspodjele osobnog odbitka za djecu, oba roditelja (i otac i majka), dužni su podnijeti Obrazac ZPP-DOH, u kojem se iskazuje raspodjela osobnog odbitka za dvoje djece. Radi smanjenog osobnog odbitka za oba djeteta, majka će po godišnjem obračunu imati obvezu uplate poreza i prireza, dok će suprug radi povećanja osobnog odbitka ostvariti povrat poreza. U raspodjeli osobnog odbitka između roditelja, ostvarit će se „ušteda poreza“ u razlici za uplatu, ako je iznos poreza za uplatu kod majke manji od iznosa povrata poreza kojeg će ostvariti suprug.

IMATE PITANJE?

Slobodno nam se obratite sa svim dilemama i pitanjima.
Tu smo za Vas.

pitajcentar@tim4pin.hr

Obrazac ZPP (isječak) – za majku:

III.3. Uzdržanih članova uže obitelji i/ili djece i njihove invalidnosti/tjelesnog oštećenja

R. br.	IME I PREZIME/ SRODSTVO	OIB	POTPOMOGNUTA PODRUČJA I GRAD VUKOVAR (P1 ILI P2)	INVALID (I ili I *)	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD/DO	OSOBNI ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM	
						OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1.	Klara Ban D1	11111111112			1.1.-31.12.22.	77777777778	50%
2.	Petar Ban D2	22222222223			1.1.-31.12.22.	77777777778	50%
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

Obrazac ZPP (isječak) – za oca:

III.3. Uzdržanih članova uže obitelji i/ili djece i njihove invalidnosti/tjelesnog oštećenja

R. br.	IME I PREZIME/ SRODSTVO	OIB	POTPOMOGNUTA PODRUČJA I GRAD VUKOVAR (P1 ILI P2)	INVALID (I ili I *)	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD/DO	OSOBNI ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM	
						OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1.	Klara Ban D1	11111111112			1.1.-31.12.22.	55555555556	50%
2.	Petar Ban D2	22222222223			1.1.-31.12.22.	55555555556	50%
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

7. Godišnja porezna osnovica i godišnje porezne stope

Prema čl. 18. Zakona, godišnju osnovicu poreza na dohodak čini ukupan iznos dohotka od nesamostalnog rada (plaće i mirovine), samostalne djelatnosti (obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, slobodnog zanimanja, poljoprivrede i šumarstva te imovine ako se dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama propisanim za samostalnu djelatnost) i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim (radi čega ulazi u godišnji obračun), a umanjeno za osobni odbitak iz čl. 14.-16. Zakona, osim ako je Zakonom drukčije uređeno.

Godišnji obračunu poreza na dohodak za 2022. godinu utvrđuje se primjenom dviju stopa poreza na dohodak na godišnju poreznu osnovicu i to:

Porezne stope	Mjesečna porezna osnovica	Godišnja porezna osnovica
20%	do 30.000,00 kn	do 360.000,00 kn
30%	iznad 30.000,00 kn	iznad 360.000,00 kn

Godišnji porez na dohodak plaća se po stopi od 20% na poreznu osnovicu do visine 360.000,00 kuna te po stopi od 30% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 360.000,00 kuna. Utvrđenu godišnju svotu poreza na dohodak, potrebno je povećati i za svotu prireza, ako je odlukom grada ili općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika, propisano plaćanje prireza poreza na dohodak.

7.1. Propisana umanjena godišnjeg poreza

Prema čl. 46. st. 1. i 2. Zakona, utvrđeni iznos godišnjeg poreza umanjuje se:

- za 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na mirovinu ili za 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na ostali dohodak od nesamostalnog rada ako porezni obveznik ima prebivalište i boravi na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i/ili na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, te za **olakšice za mlade osobe po osnovi godina života**²;
- za 100% razmjernog dijela porezne obveze fizičkim osobama do 25 godina života koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada (plaću), obračunane na dio porezne osnovice na koju se plaća godišnji porez po stopi od 20% (do 360.000,00 kn), a koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada (plaću), te
- za 50% razmjernog dijela porezne obveze fizičkim osobama od 26 do 30 godina života koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada (plaću) obračunane na dio porezne osnovice na koju se plaća godišnji porez po stopi od 20% (do 360.000,00 kn), a koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada (plaću).

² Umanjenje obveze poreza na dohodak u godišnjem obračunu fizičkim osobama do 25 godina života te fizičkim osobama od 26 do 30 godina života, prvi puta se primjenjivalo u godišnjem obračunu poreza na dohodak za 2020. godinu.

Od utvrđenog i umanjenog godišnjeg poreza na dohodak, odbijaju se iznosi plaćenog predujma poreza koji su plaćeni u tijeku poreznog razdoblja po svim iskazanim dohocima, te se utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza. Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, osim fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost i koje su obvezne porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi, uplatiti s danom podnošenja porezne prijave.

Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja uplatio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku. Međutim, prema čl. 127.st.6. OPZ-a, PU neće izvršiti povrat preplaćenog poreza ako je utvrdila da porezni obveznik ima dospjelih a neplaćenih poreza na knjigovodstvenim karticama koje analitički prati.

7.2. Mlade osobe koje imaju pravo na umanjenje godišnjeg poreza na dohodak

Propisana olakšica za mlade osobe može se primijeniti samo na ostvarene primitke od nesamostalnog rada odnosno plaću prema čl. 21.st.1.t.1.Zakona, a koju poslodavac u naravi ili novcu isplaćuje radniku s kojim je sklopio ugovor o radu prema propisima koji uređuju radni odnos. Međutim, olakšica se može iskoristiti samo do 360.000,00 kn porezne osnovice. Na poreznu osnovicu koji prelazi iznos od 360.000,00 kn, porezna se olakšica ne može ostvariti.

Prema čl. 58.st.6. Pravilnika, pravo na umanjenje godišnjeg poreza na dohodak iz čl. 46. st. 2. Zakona, za 2022. godinu kao porezno razdoblje, imaju fizičke osobe do 30 godina života kojima su godine rođenja utvrđene u Tablici »Godine rođenja mladih fizičkih osoba koje imaju pravo na umanjenje iz čl. 46. st. 2. Zakona u pojedinom poreznom razdoblju. Umanjenje po osnovi godina života koristi se za cijelo razdoblje u kojem porezni obveznik navršava određenu godinu života.

Tablica 2. Godine rođenja mladih fizičkih osoba koje ostvaruju umanjenje za 2022. godinu

POREZNO RAZDOBLJE	Godine rođenja mladih fizičkih osoba koje imaju pravo na umanjenje iz članka 46. stavka 2. Zakona u pojedinom poreznom razdoblju	
	OD 26 DO 30 GODINA – 50% UMANJENJE POREZA I PRIREZA	DO 25 GODINA – 100% UMANJENJE POREZA I PRIREZA
2022.	1992., 1993., 1994., 1995. i 1996.	1997., 1998., 1999. ...

Mlada osoba do 30 godina života koja ima pravo na umanjenje godišnjeg poreza na dohodak, navedenu olakšicu može ostvariti na dva načina:

- podnošenjem godišnje porezne prijave na Obrascu DOH, ako ima obvezu podnošenja godišnje porezne prijave. Podaci o olakšici se iskazuju u Obrascu DOH popunjavanjem podataka pod točkom 6., u stupcima 7 i 8 (što je prikazano u slici u nastavku), ili
- primjenom posebnog postupka kojim se utvrđuje godišnji porez na dohodak.

Prema navedenom proizlazi da se primjerice poseban postupak neće primijeniti na mladu osoba do 30. godine života, koja je tijekom 2022. godine ostvarila dohodak od nesamostalnog rada i dohodak od najma za kojeg je utvrđivala dohodak prema poslovnim knjigama propisanim za samostalne djelatnost, jer ima obvezu podnošenja Obrasca DOH do kraja veljače 2023. godine, u kojem će iskazati oba ostvarena dohotka – od najma i nesamostalnog rada. Međutim, ako mlada osoba nije obveznik podnošenja Obrasca DOH za 2022. godinu, pravo na olakšicu će ostvariti primjenom posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

8. Utvrđivanje godišnje obveze u posebnom postupku

Primjer 2. Podnošenje Obrasca ZPP-DOH radi korištenja prava na vlastitu invalidnosti, koja nije upisana na poreznoj kartici – Obrascu PK

Porezna obveznica Lucija Babić sa prebivalištem u Samoboru, zaposlena je u osnovnoj školi i uz dohodak od nesamostalnog rada je tijekom 2022. godine ostvarila dohodak od imovine i imovinskih prava na kojeg je tijekom godine plaćala predujam poreza na dohodak po stopi od 10% a prema rješenju PU. Za 2022. godinu porezna obveznica ostvaruje pravo na osnovni osobni odbitak koji iznosi 48.000,00 kn, te na osobni odbitak za prvo uzdržavano dijete (faktor 0,7), koje je upisano na njenoj poreznoj kartici – Obrascu PK.

Međutim, na temelju rješenja HZMO, poreznoj obveznici je od 10.10.2022. godine utvrđena vlastita invalidnost (faktor 0,4), a koju invalidnost nije upisala na svoju poreznu karticu u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

Radi korištenja prava na povećanje osobnog odbitka za vlastitu invalidnost (faktor 0,4), za 10,11 i 12 mj 2022. godine, porezna obveznica podnosi Obrazac ZPP-DOH do 28.2.2023. godine, uz kojeg prilaže rješenje HZMO o utvrđenoj invalidnosti kojim dokazuje korištenje navedenog prava. Na Obrascu ZPP-DOH pod oznakom III.2. potrebno je zaokružiti oznaku I za utvrđenu vlastitu invalidnost.

Temeljem podnesenog Obrasca ZPP-DOH, a primjenom posebnog postupka oporezivanja, PU će utvrditi godišnju obvezu poreza na dohodak za 2022. godinu, te poreznoj obveznici izdati privremeno porezno rješenje, s razlikom za povrat poreza (kojeg ostvaruje po osnovi nesamostalnog rada), radi korištenja prava na povećani osobni odbitak za 3 mj u 2022. godini. Plaćeni porez tijekom godine na ostvareni dohodak od imovine i imovinskih prava prema rješenju PU, smatra se konačnim porezom za koji se povrat poreza ne može ostvariti.

Više plaćeni porez na dohodak bit će joj isplaćen na račun koji je navela u Obrascu ZPP-DOH, već pri dostavi privremenog poreznog rješenja, a najkasnije do 30.6.2023. godine, uz pretpostavku da nema neplaćenih obveza po javnim davanjima čiju analitičku evidenciju vodi PU.

III.2. Vlastite invalidnosti/tjelesnog oštećenja

R.br.	RAZDOBLJE INVALIDNOSTI		HRVI DA/NE	OZNAKA INVALIDNOSTI (zaokružiti)	POSTOTAK INVALIDNOSTI (ispunjava HRVI)
1.	od 10.10.2022.	do 31.12.2022.		I*	
2.	od	do		I*	

VI.1. ZAHTJEVU PRILAŽEM SLJEDEĆE VJERODOSTOJNE ISPRAVE

1.	Rješenje HZMO prema kojem je od 10.10.2022. godine utvrđena vlastita invalidnost od 30%.
2.	

Primjer 3. Umanjenje godišnjeg poreza za mladu osobu od 26 do 30 godina života koja je ostvarila dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak (čl. 46. st. 2. Zakona)

Porezna obveznica od 26 do 30 godina života s prebivalištem u Gradu Zagrebu, ostvarila je tijekom 2022. godine:

- dohodak od nesamostalnog rada u iznosu od 200.000,00 kn po osnovi kojeg je plaćen predujam poreza i prireza porezu na dohodak u ukupnom iznosu od 40.238,00 kn,
- drugi dohodak prema ugovoru o autorskom honoraru koji se ne smatra konačnim u iznosu od 50.000,00 kn po osnovi kojeg je uplaćen porez i prirez u ukupnom iznosu od 7.434,00 kn.

Porezna obveznica ostvaruje pravo na osnovni osobni odbitak bez uvećanja za uzdržavane članove, koji je za 2022. godine utvrđen u iznosu od 48.000,00 kn (12 x 4.000,00).

Za ostvarene dohotke porezne obveznice, primijenit će se poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

Kako bi se izračunalo umanjenje poreza po osnovi godina života, potrebno je izračunati postotni udio dohotka od nesamostalnog rada u ukupnom dohotku (200.000,00 : 250.000,00 = 80%).

Izračunani postotak od 80% množi se s ukupnim godišnjim porezom koji je utvrđen u iznosu od 57.206,40 kn, a tako dobiveni izračun poreza se umanjuje za 50%.

$$47.672,00 \times 80\% = 38.137,60;$$

$$38.137,60 \times 50\% = 19.068,80 \text{ kn}$$

Primjenom posebnog postupka, poreznoj obveznici se za 2022. godinu vraća 19.068,80 kn poreza na dohodak i prirez odnosno 50% razmjernog dijela porezne obveze, a kako je to prikazano u izračunu:

Umanjenje godišnje obveze poreza i prireza za mlade

R.b.	Opis	Iznos
1.	Ukupni godišnji dohodak (200.000,00 + 50.000,00)	250.000,00
2.	Godišnji osobni odbitak (4.000,00 x 12 mj)	48.000,00
3.	Godišnja porezna osnovica	202.000,00
4.	Dio porezne osnovice do 360.000,00 kn za primjenu porezne stope od 20%	202.000,00
5.	Dio porezne osnovice za primjenu stope od 30%	-
6.	Iznos poreza po stopi od 20%	40.400,00

R.b.	Opis	Iznos
7.	Godišnji prirez 18%	7.272,00
8.	Ukupno godišnji porez i prirez za 2022.	47.672,00
9.	Umanjenje za mlade od 26 do 30 godina (čl. 46.st.2.Zakona) 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada prema udjelu nesamostalnog rada u ukupnom dohotku	19.068,80
10.	Godišnja obveza poreza nakon umanjenja	28.603,20
11.	Ukupno uplaćeni predujma poreza i prireza tijekom 2022. godine (40.238,00 + 7.434,00)	47.672,00
12.	Razlika poreza za uplatu	-
13.	Razlika poreza za povrat	19.068,80

9. Zaključak

Ako u posebnom postupku porezni obveznici žele iskoristiti prava na umanjenje dohotka, odnosno na uvećanje osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu ili dana darovanja, preraspodijeliti dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu, utvrđenu invalidnost, promjenu prebivališta ili boravišta na potpomognuto području I. skupine i području Grada Vukovara i dr. za što PU ne raspolaze podacima bitnim za utvrđivanje tih prava, mogu za 2022. godinu do kraja veljače 2023. godine podnijeti Obrazac ZPP-DOH) za priznavanje prava u posebnom postupku.

Osim kao preporučena pošiljka, Obrazac ZPP-DOH može se dostaviti PU elektroničkim putem, korištenjem elektroničkih usluga ePorezna ili putem mobilne aplikacije mPorezna.

Primjenjujući poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, PU će utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak koji je ostvaren u 2022. godini, kao i razliku poreza na dohodak i prireza za uplatu ili povrat, te donijeti privremeno porezno rješenje, najkasnije do 30. lipnja 2023. godine.

Za 2022. godinu, godišnji porez na dohodak i prirez porezu na dohodak, plaća se po poreznim stopama od 20 % i 30 % ovisno od visine porezne osnovice, a umanjuje za osobni odbitak ili neoporezivi dio dohotka.

U godišnjem obračunu poreza na dohodak za 2022. godinu priznaje se povećani iznos od 24.000,00 kn primitka do kojeg se fizička osoba može smatrati uzdržanim članom obitelji.